

*М.Е. Люзьяк, Черкаський банківський інститут
Української академії банківської справи НБУ*

ВПЛИВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Економічні обмеження з боку держави є необхідними, однак межі державного регулювання мають бути чітко визначеними. Державне втручання повинно стимулювати прогресивний розвиток, запровадження інновацій в економіку, а не надавати окремим учасникам ринку виключні конкурентні переваги. Актуальним є питання розмежування позитивних та негативних аспектів державного регулювання та визначення їх впливу на конкурентоспроможність банківської системи України.

Ключовою складовою забезпечення конкурентоспроможності економіки та банківської системи зокрема має бути активність держави, а саме визначення довгострокової стратегії розвитку відповідного сектора економіки, створення сприятливого конкурентного середовища, забезпечення рівних прав для всіх суб'єктів ринку, контроль за дотриманням антимонопольного законодавства [1, 2].

Означимо спектр проблем, які відчутно ускладнюють підвищення конкурентоспроможності банківського сектора України:

1. Спроби державних структур здійснювати вплив на конкурентоспроможність комерційних банків шляхом надання державних преференцій окремим кредитним інститутам. Оскільки економічна сутність поняття конкуренції виключає можливість існування на ринку неефективних суб'єктів, тому подібні дії держави ведуть до виникнення штучної монополії серед банків, діяльність яких підтримується за рахунок видачі стабілізаційних кредитів, субсидій, привілеїв [4].
2. Необхідність захисту внутрішнього вітчизняного банківського сектора від зарубіжного банківського капіталу. Рівень можливостей світових та українських банків на сьогоднішній день є непорівнянним. За оцінками експертів, станом на кінець 2005 р. за сумою активів українська банківська система в 6 разів менша, ніж польська, і в 100 разів менша, ніж будь-який банк, який входить в першу десятку банків світу [3].

Пропонуємо наступні рекомендації щодо вирішення зазначених проблем:

1. Максимальне зменшення податкових пільг, яке б дозволило врахувати виключні особливості банківської установи, а саме той факт, що жоден інший суб'єкт господарювання не ризикує суспільними грошима.
2. Встановлення прозорих критеріїв надання податкових преференцій.
3. На даному етапі розвитку банківської системи з метою підвищення конкурентних переваг вітчизняних банків слід зберегти економічно обґрунтовані пільги, які б надавалися як стимулювання суб'єктів за

виконання суспільно важливих функцій згідно з затвердженою на законодавчому рівні Державною програмою забезпечення конкурентоспроможності національної економіки.

4. Створення відповідних умов для укрупнення, об'єднання, консолідації вітчизняної банківської системи.

Список літератури

1. Захаров В.С. О стратегии развития банковской системы // Деньги и кредит. – 2005. – № 6. – С. 16-19.
2. Костусєв О. Стан конкурентного середовища в Україні та основні напрями вдосконалення правових механізмів захисту конкуренції // Економіст. – 2005. – № 5. – С. 52-53.
3. www.aub.com.ua.
4. www.sta.gov.ua.